

POSTANOWIENIE

25 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 25 listopada 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E.W. i Ł.W.
przeciwko E.S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej E.S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny
z 17 marca 2025 r., I AGa 156/24,

- 1. odmawia dopuszczenia prokuratora do udziału w postępowaniu kasacyjnym;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Pozwana E.S. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 17 marca 2025 r., wydanego w sprawie z powództwa E.W. i Ł.W. o zapłatę.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca przedstawiła następujące zagadnienie prawne: *Czy rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19 oraz wynikające z tego skutki gospodarcze polegające m.in. na przerwaniu łańcuchów dostaw, reglamentacji towarów, gwałtownych wahaniami cen na rynku, a także niewykonaniu zobowiązań przez kontrahentów stanowią siłę wyższą i mogą być postrzegane jako przesłanka uwalniająca od ponoszenia odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania*

wynikającego z umowy wobec braku możliwości wykonania świadczenia z przyczyn niezależnych od dłużnika, powstałych wskutek okoliczności nadzwyczajnych i niemożliwych do przewidzenia?

Oprócz tego skarga jest w ocenie pozwanej oczywiście uzasadniona, co wynika z naruszenia przez Sąd odwoławczy art. 361 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 471 k.c. poprzez brak kwalifikacji pandemicznego rozprzestrzeniania się choroby wywołanej koronawirusem jako siły wyższej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że zagadnienie prawne powinno zostać sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie powinno być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2024 r., I CSK 6184/22; z 13 grudnia 2023 r., I CSK 5954/22; z 25 października 2023 r., III USK 286/22).

Natomiast powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. jest uzasadnione jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący zaś powinien uzasadnić tę przesłankę, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może zatem powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać się na faktach innych niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 7 grudnia 2023 r., I CSK 5630/22; z 8 listopada 2023 r., I CSK 3494/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1631/23 oraz z 25 września 2023 r., I CSK 903/23).

W obu skargach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełniają powyższych wymagań.

Choc trudno zaprzeczyć, że pytanie dotyczące zaliczenia pandemii COVID-19 ma charakter abstrakcyjny i – jako takie – mogłoby być istotne dla rozwoju orzecznictwa, to jednak nie pozostaje ono w bezpośrednim związku z ustalonym stanem faktycznym sprawy. Z opisanych przez sądy *meriti* okoliczności wynika bowiem jasno, że przyczyną niewykonania zobowiązania przez pozwaną, było zaoferowanie do sprzedaży towaru, którego w istocie nie posiadała. Wystąpienie pandemii koronawirusa mogło ewentualnie wpłynąć na stosunek zobowiązaniowy pozwanej z dostawcą towaru, modyfikując odpowiedzialność tego ostatniego wobec pozwanej. Jeśli zaś chodzi o umowę sprzedaży zawartą między stronami niniejszej sprawy, z ustaleń faktycznych sądów powszechnych – niepodlegających zaskarżeniu w postępowaniu kasacyjnym na mocy art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c. – wynika m.in. że mimo faktu nieposiadania oferowanego towaru oraz wiedzy o zwiększonym popycie na środki ochrony osobistej pozwana nie zmieniła publikowanej przez siebie oferty w okresie ok. miesiąca, a także że pozwana już po dokonaniu zakupu przez powodów poprzez platformę sprzedażową potwierdził dostępność zakupionego towaru. Do ustaleń faktycznych sprawy należy też okoliczność, że w późniejszym okresie, już po nabyciu kolejnych partii towaru, pozwana kontynuowała jego sprzedaż innym podmiotom po wyższej cenie, nie wykonując jednocześnie umowy zawartej z powodami. Na tle stanu faktycznego tej sprawy należy zatem stwierdzić, że wystąpienie pandemii COVID-19 nie było bezpośrednią przyczyną niedostarczenia powodom zamówionego towaru, lecz wprowadzające w błąd zachowanie samej pozwanej, która oferowała nieposiadany przez siebie towar do sprzedaży. Rozstrzygnięcie przedstawionego zagadnienia nie wpłynęłoby zatem na wynik sprawy.

Dodatkowo należy wskazać, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego. Nie można bowiem twierdzić, że skarga jest oczywiście

uzasadniona - co oznacza oczywistą bezzasadność zaskarżonego orzeczenia, a więc niewymagającą jakichkolwiek dociekań lub analiz, a jednocześnie wskazywać na istnienie potrzeby wykładni przepisów - wymagającej z natury rzeczy pogłębionych rozważań. (zob. np. postanowienia SN z 10 października 2023 r., III USK 153/22; z 26 września 2023 r., III USK 274/22 oraz z 8 sierpnia 2023 r., I PSK 26/23).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego nie rozstrzygał zaś ze względu na brak wniosku o ich zasądzenie w przypadku odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania.

Mariusz Załucki

[SOP]